

REFERAT 2022-25: Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter d. 11-09-2025

Mødedato Torsdag d. 11. september 2025 kl. 10:00

Mødested Magistratssalen, Sønderborg Rådhus

Mødedeltagere Tom Hartvig Nielsen, Charlotte Riis Engelbrecht (Fravær), Helle Johannsen, Asmus Madsen, Erling Junker, Kristian Beuschau, Erik Krogh, Poul Madsen, Agnes Nielsen, Erik Møller Jørgensen, Daniel Staugaard (Fravær), Karin Autzen

Indholdsfortegnelse

1. Godkendelse af dagsorden.....	3
2. Orientering fra Landsbyforum og UBL-medlemmer.....	4
3. Godkendelse af ansøgninger til Puljen til Borgerinitiativer.....	5
4. Godkendelse af ansøgning til Puljen til Mellefinansiering (LAND).....	7
5. Orientering om status på Prioriterede opgaver i Teknik, Miljø & Bæredygtighed i 2025.....	9
6. Orientering om status på udmøntningsplan 2025-2028.....	12
7. Orientering om ledelsesinformation 2025 - ultimo juli.....	13
8. Generel orientering.....	14
Lukket: 9. Underskriftsark - (Lukket punkt).....	15

Punkt 1: 1. Godkendelse af dagsorden

25/1066

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter at godkende

- dagsordenen.

Beslutning Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter den 11-09-2025

Godkendt.

Fraværende:

Charlotte Riis Engelbrecht

Daniel Staugaard

Fraværende Charlotte Riis Engelbrecht, Daniel Staugaard

Punkt 2: 2. Orientering fra Landsbyforum og UBL-medlemmer

21/35462

Sagsresumé

Orientering fra Landsbyforum

1. Aktuelle indsatser og sager
2. Kompetenceforløb til Kulturfolkemødet på Mors
3. Status på projektet: Frivillighedsbusser / Landsbybusser – en mobilitetsløsning for bedre kollektiv (grøn) transport i landdistrikterne.

Orientering fra medlemmer.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter at tage

- orienteringen til efterretning.

Beslutning Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter den 11-09-2025

Taget til efterretning.

Fraværende:

Charlotte Riis Engelbrecht

Daniel Staugaard

Fraværende Daniel Staugaard, Charlotte Riis Engelbrecht

Punkt 3: 3. Godkendelse af ansøgninger til Puljen til Borgerinitiativer

19/48921

Sagsresumé

Puljen til Borgerinitiativer støtter op om udviklingsinitiativer i landdistrikterne, der rummer projektforslag og løser konkrete problemstillinger tilknyttet landdistrikterne i Sønderborg Kommune. Byrådet har med Puljen til Borgerinitiativer bevilget knap 1 mio. kr. årligt. Af dette beløb har udvalget afsat 50.000 kr. af puljen til markedsføring af landsbylaugenes arrangementer.

I tredje runde af 2025 er søgt om 218.648,19 kr. fordelt på projekter fra landsbylaugene i Lavensby, Avnbøl-Ullerup samt Hundslev-Almsted-Notmark.

Der er aktuelt 749.350 kr. i puljen.

Sagen understøtter Byrådets Vision om landdistrikter og landsbyer som levende og eftertragtede bomiljøer med en lokal forankring og identitet.

Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter har beslutningskompetencen, jf. vedtægterne.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter at godkende

- tildeling af midler fra Puljen til Borgerinitiativer til indkomne ansøgninger i 3. ansøgningsrunde 2025.

Sagsfremstilling

Byrådet har afsat 1.000.000 kr. i Puljen til Borgerinitiativer – dog reduceret til 950.000 kr. i årene 2024 og 2025 og 2026 i henhold til beslutningen den 7. marts 2024 samt yderligere 15.000 kr. i 2025 i hht. beslutning den 8. maj.

Formålet med puljen er, at Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter kan støtte op om en tidlig indsats over for konkrete problemstillinger og projektforslag, der fremmer udviklingsinitiativer i landdistrikterne i Sønderborg Kommune. Indsatsen bidrager til, at landdistrikterne og landsbyerne er levende og eftertragtede bomiljøer med en lokal forankring og identitet.

Udvalget har afsat 50.000 kr. af puljen til markedsføring af landsbylaugenes arrangementer på pylonerne i Gråsten, Sønderborg, Nordborg og Guderup. Der er fra 8. maj 2025 en begrænsning på maksimalt 5 arrangementer pr. år pr. laug til annoncering.

Puljen kan søges seks uger før udvalgs mødet i Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter i henhold til puljens kriterier. Blandt andet gælder et krav om 40% egenfinansiering, og at ansøger tager ansvar for at sikre, at projektet opnår de nødvendige myndighedstilladelser og eventuelle lodsejeres accept, samt at tilladelser og finansiering er på plads, før midlerne kan udbetales.

Forvaltningen har i tredje ansøgningsrunde modtaget tre projektansøgninger, der opfylder ansøgningskriterierne. Forvaltningen anbefaler på den baggrund, at projektet tildeles midler fra Puljen til Borgerinitiativer. Ansøgningen er udsendt til udvalgsmedlemmerne inden mødet og fremgår ligeledes i en samlet oversigt. Der er tale om følgende ansøgninger:

1. Lavensbys Grønne Vision omsættes til virkelighed med et uformelt mødested midt i naturen (ansøgt: 59.106 kr.)
2. Bæredygtig multital, der fremmer sundhed og forener kultur, idræt og fritid på tværs af generationer (ansøgt 27.000 kr.)
3. "Friluftszonen" i Hundslev-Almsted-Notmark, "Midt O Als" (ansøgt 132.542,19 kr.)

Der er modtaget tre ansøgning med en samlet værdi af 218.648,19 kr.

Hvis alle projekterne støttes med det fulde beløb, er der 530.701,81 kr. tilbage i puljen til sidste ansøgningsrunde.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, i det finansiering sker indenfor den afsatte budgetpulje.

Beslutning Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter den 11-09-2025

Pkt. 1. Godkendt

Pkt. 2. Asmus Madsen var inhabil under behandling af punktet, jfr. Forvaltningslovens § 3, stk. 1. Ansøgningen imødekommes, såfremt der kan gives tilsagn fra forvaltningen om, at behovet for idrætsaktiviteter ikke kan dækkes i nærliggende haller. Desuden skal det være sikret, at kommunen kan give tilsagn til at bygge på kommunal matrikel.

Pkt. 3. Udvalget finder ansøgningen interessant Beslutningen udsættes idet udvalget gerne vil se området og præsenteres for status på projektet og de videre planer på næste møde.

Fraværende:

Charlotte Riis Engelbrecht

Daniel Staugaard

Bilag

Kriterier for puljen til borgerinitiativer

Oversigt over indkomne ansøgninger

Fraværende Charlotte Riis Engelbrecht, Daniel Staugaard

Punkt 4: 4. Godkendelse af ansøgning til Puljen til Mellemfinansiering (LAND)

18/7038

Sagsresumé

Puljen til Mellemfinansiering giver mulighed for, at foreninger i landdistrikterne kan bevilges et midlertidigt kommunalt lån, når foreningerne mangler likviditet til konkrete almennyttige projekter på grund af forskydninger i udbetalingen af projektmidler fra Lokale Aktions Grupper (LAG) eller lignende projekter.

Byrådet har afsat en mellemfinansieringspulje på 1.000.000 kr. i årene 2022 - 2026 i henhold til Byrådets beslutning den 26. januar 2022. Byrådet har den 27. november 2024 godkendt, at Puljen til Mellemfinansiering (LAND) fremadrettet har et årligt råderum på 0,6 mio. kr. til mellemfinansiering af almennyttige projekter i landdistrikterne.

Der er modtaget én ansøgning fra foreningen Dansk Mølleinstitut, der modtog tilsagn fra LAG Sønderborg-Aabenraa på 187.747,25 til projektet: Etablering af Dansk Mølleinstitut på Elstrup Mølle. Projektet søger om 50.000 kr. i mellemfinansiering til første del af projektet.

Inden udlodningen af midler er der 159.856 kr. i puljen.

Sagen understøtter Byrådets Vision om landdistrikter og landsbyer som levende og eftertragtede bomiljøer med en lokal forankring og identitet.

Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter har beslutningskompetencen, jf. vedtægterne.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter at godkende

- ansøgninger om mellemfinansiering af 50.000 kr. fra Dansk Mølleinstitut.

Sagsfremstilling

Byrådet har etableret Puljen til Mellemfinansiering (LAND) for at imødekomme en særlig udfordring i landdistrikterne. Når landdistrikterne får tildelt projektmidler fx LAG-midler fra Plan- og Landdistriktsstyrelsen, udbetales midlerne ofte i slutningen af projektførelsen, hvilket udfordrer projektholders likviditet. Denne udfordring imødekommes ved at give projektholder en midlertidig mellemfinansiering i form af et lån, der senere tilbagebetales til kommunen, når de bevilgede puljemidler bliver udbetalt til projektholderen. Der skal være tale om et almennyttigt projekt i kommunens landdistrikter.

Mellemfinansiering forudsætter i de enkelte tilfælde, at der blandt andet er dokumenteret fuld finansiering af projektet, ligesom udbetalingen sker i rater. Øvrige foranstaltninger med henblik på at minimere risikoen fremgår af regelsættet for opnåelse af mellemfinansiering.

Ansøgninger til Puljen til Mellemfinansiering (LAND) i denne runde:

1. Dansk Mølleinstitut søger om mellemfinansiering af første projektdel på 50.000 kr. til projektet: Etablering af Dansk Mølleinstitut på Elstrup Mølle. Projektet er godkendt til tilsagn af Plan- og Landdistriktsstyrelsen den 7. februar 2025.

Mellemfinansiering er betinget af, at det endelige tilsagn om LAG-tilskud fra Plan- og Landdistriktsstyrelsen indsendes til Sekretariat for landdistrikter, og at projektholder og Sønderborg Kommune underskriver en aftale om tilbagebetaling, hvis det udbetalte beløb fra Plan- og Landdistriktsstyrelsen er mindre end det beløb, der oprindeligt er bevilliget i Puljen til Mellemfinansiering (LAND).

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, i det finansiering sker indenfor den afsatte budgetpulje.

Beslutning Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter den 11-09-2025

Godkendt.

Fraværende:

Charlotte Riis Engelbrecht

Daniel Staugaard

Bilag

Kriterier for pulje til mellemfinansiering LAND.pdf

Fraværende Charlotte Riis Engelbrecht, Daniel Staugaard

Punkt 5: 5. Orientering om status på Prioriterede opgaver i Teknik, Miljø & Bæredygtighed i 2025

25/2335

Sagsresumé

Forvaltningen har i 2025 arbejdet med forskellige drifts-, anlægs- og politisk prioriterede opgaver i henhold til den politisk godkendte 'Liste over prioriterede opgaver i 2025 i Teknik, Miljø og Bæredygtighed'. Prioriteringen af opgaverne havde til formål at styrke fokus på de vigtigste og mest gennemførlige indsatser og skabe gennemsigtighed om opgavevaretagelsen mellem forvaltningen, borgere og Byrådet. I denne sag gøres der status over antallet af gennemførte, igangværende og ikke påbegyndte opgaver.

Sagen understøtter forvaltningens samlede arbejde for at indfri Byrådets Vision 2022 – 2025, idet prioriteringen af opgaverne vil bidrage til forventningsafstemningen med borgerne om forvaltningens arbejde og et øget tværgående fokus på de højest prioriterede og finansierede indsatser i forvaltningen.

Sagen forelægges til parallel orientering i hhv. Teknik-, By- og Boligudvalget, Natur-, Klima- og Miljøudvalget og Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Forvaltningen i Teknik, Miljø og Bæredygtighed har i 2025 arbejdet med en række drifts-, anlægs- og politisk prioriterede opgaver, som blev udvalgt og prioriteret i forlængelse af budgetaftalen for 2025-2028. Prioriteringen af opgaverne havde til formål at sikre et styrket tværgående fokus på de højest prioriterede og realistisk gennemførlige indsatser i forvaltningen. Samtidig skulle prioriteringen skabe gennemsigtighed og forventningsafstemning om opgavevaretagelsen mellem forvaltningen, borgere og Byrådet.

Listen blev i sin tid udarbejdet af forvaltningen med afsæt i en vurdering af, hvilke opgaver der – inden for forvaltningens ressourcemæssige rammer – med rimelighed kunne forventes helt eller delvist gennemført i 2025. Listen blev justeret efter drøftelser i udvalgenes formandskaber den 18. februar 2025, hvor enkelte opgaver blev tilføjet, udskudt eller omformuleret i den forbindelse. Udvalget godkendte listen den 6. marts 2025.

Medio august 2025 foreligger der følgende samlede status på de 61 prioriterede opgaver:

- Antal gennemførte opgaver: 14 (23 pct.)
- Antal igangværende opgaver: 40 (66 pct.)
- Antal ikke påbegyndte opgaver: 7 (12 pct.)

I den forbindelse bemærkes, at følgende igangværende opgaver er blevet forsinket:

Opgave	Oprindelig forventet	Ny forventet	Forklaring på forsinkelse
--------	----------------------	--------------	---------------------------

	afslutning	afslutning	
Afslutning af sagen om vejadgang til Fiskerløkken	Q1 2025	Ikke relevant	Forvaltningen foreslår, at sagen lukkes
Forprojekt Broager Torv	Q2 2025	Q4 2025	Forprojektet er i gang sammen med Udviklingsforum; ny forventning: fremlægges senest Q4 2025
Stiforløb Kær Halvøstien	Q2 2025	Q4 2025	Detailprojektering pågår; ekstern dialog om naturhensyn har udskudt færdiggørelsen
Projekt "Als Stenrev – fiskebørnehaver"	Q2 2025	Q4 2025	Midler afsat; projektet gennemføres i etaper sammen med foreningen
Trafikplan for Augustenborg	Q2 2025	Q3 2025	Indgår nu i budgetforhandlingerne; politisk behandling forventes september 2025
Hertugernes Augustenborg: Igangsættelse af arkitektkonkurrence	Q2 2025	Q4 2025	Afventer politisk godkendelse af endeligt program for arkitektkonkurrencen.

Der henvises derudover til vedlagte bilag for status på den enkelte opgave.

For så vidt angår igangværende og længerevarende projekter, vil forvaltningen i relevant omfang medtage forslag til opfølgende handlinger i udmøntningsplanen og i den kommende prioritering af opgaver for 2026. Dette med henblik på at sikre kontinuitet og fremdrift i forvaltningens strategisk vigtige projekter.

Den endelige statusopgørelse over prioriterede opgaver i Teknik, Miljø & Bæredygtighed i 2025 forventes afsluttet og forelagt udvalgene medio december 2025. Kolonnen "Næste skridt" vil i den forbindelse blive indarbejdet på listen med henblik på at skabe overblik over behov for eventuel videreførelse i 2026.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter den 11-09-2025

Taget til efterretning.

Fraværende:

Charlotte Riis Engelbrecht

Daniel Staugaard

Bilag

Notat - august 2025 - Status på Prioriterede opgaver i 2025 i Teknik, Miljø og Bæredygtighed

Fraværende Charlotte Riis Engelbrecht, Daniel Staugaard

Punkt 6: 6. Orientering om status på udmøntningsplan 2025-2028

24/7454

Sagsresumé

Byrådet godkendte den 9. oktober 2024 budgettet for 2025 og overslagsårene 2026-2028.

Forvaltningen har efterfølgende udarbejdet en udmøntningsplan for budgettet, som dels definerer den udvalgmæssige og administrative forankring og dels danner grundlag for opfølgning i løbet af året.

Vedlagt er forvaltningens status på udmøntningsplanens elementer pr. august.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte den 9. oktober 2024 budgettet for 2025 og overslagsårene 2026-2028.

Budgetaftalen indeholder en række politiske prioriteringer understøttet af budgetudvidelser. Herudover er der med budgetaftalen besluttet en række øvrige elementer uden direkte tilknytning til budgettet. Det drejer sig om forskellige områder, der ønskes analyseret og/eller styrket gennem særlig opmærksomhed i budgetperioden.

Med henblik på den fremadrettede udmøntning af budgettets elementer godkendte Økonomiudvalget den 20. november 2024 udmøntningsplanen. Status på udmøntningsplanen vil blive fremlagt for Økonomiudvalget første gang den 19. februar 2025 og herefter i april, august, oktober og december. Fagudvalgene orienteres første gang på marts-møderne i 2025 og herefter i maj, september og november.

Status på udmøntningsplanens enkelte elementer pr. august 2025 fremgår af bilag.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter den 11-09-2025

Taget til efterretning.

Fraværende:

Charlotte Riis Engelbrecht

Daniel Staugaard

Bilag

Udmøntningsplan B2025-2028 - august UBL-ØU

Fraværende Charlotte Riis Engelbrecht, Daniel Staugaard

Punkt 7: 7. Orientering om ledelsesinformation 2025 - ultimo juli

24/7454

Sagsresumé

Ledelsesinformationen giver et overblik over, hvordan økonomien ser ud for det enkelte udvalg i løbet af året.

Samlet forventes der balance på områderne under Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Opfølgning på ledelsesinformationen sker hver måned for det enkelte udvalg, hvor der gives en status på og forventning til årets resultat.

Resultatet af Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikters område ultimo juli 2025 viser et forbrug på 6,9 mio. kr. svarende til 50,7 pct. af det korrigerede budget.

Samlet set forventes der balance på områderne under Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter efter ufravigelige overførsler til 2026.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter den 11-09-2025

Taget til efterretning.

Fraværende:

Charlotte Riis Engelbrecht

Daniel Staugaard

Bilag

LIS drift UBL ultimo juli 2025

Puljer UBL 2025 ult. juli

Fraværende Charlotte Riis Engelbrecht, Daniel Staugaard

Punkt 8: 8. Generel orientering

25/1067

Sagsresumé

Orientering fra formanden

1. Status på lokalvarme i Fynshav, Lysabild og Kværs.

Orientering fra medlemmer

Orientering fra forvaltningen

1. Status på opdatering af de lokale udviklingsplaner efter kursusforløbet i marts 2025
2. Status på samarbejdet mellem Sekretariat for landdistrikter og LAG Sønderborg Aabenraa
3. Skriftlig orientering.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter at tage

- orienteringen til efterretning.

Beslutning Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter den 11-09-2025

Taget til efterretning.

Fraværende:

Charlotte Riis Engelbrecht

Daniel Staugaard

Bilag

Skriftlig orientering

Fraværende Charlotte Riis Engelbrecht, Daniel Staugaard

Punkt 9: Lukket: 9. Underskriftsark - (Lukket punkt)

25/1070

Fraværende Charlotte Riis Engelbrecht, Daniel Staugaard